

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyiltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Megyei közlemények.

A f. é. november 28 án megtartott megyei közgyűlés tárgysorozatába a többi közt Somogy, Szabolcs és Pest megyék az occupatio tárgyában a képviselőházhoz intézett és ide pártolás végett áttett felterjesztései is voltak felvéve. Ezen átiratok igen érdekes politikai vitára szolgáltatott alkalmat. Ugyanis az állandó választmány az átiratokat egyszerűen tudomásul vétetni indítványozta. Ezen indítvány ellenében Dr. Glück Lipót, helybeli ügyvéd szót emelve, a következőket adta elő:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A tekintetes állandó választmány a napirenden lévő felterjesztéseket egyszerűen tudomásul vétetni indítványozta. Én természetesen nem tartom helyesnek. Ilyen fontosságú, a nemzet életébe mélyen bevágó kérdésekben nem szabad az egyszerű tudomásul vétellel — hogy úgy mondjam — semlegesség terére lépni. Itt színt vallani kell; vagy helyeselni a kormány politikáját, vagy elítélni. A megye hatásköre, s különösen befolyása a nagy politikai kérdésekre annyira meglett nyírbálva, hogy a kormány hatáskörét annál féltékenyebben őriznünk kell. Vajmi ritkán történik, hogy a megye közönsége a nagy politikai kérdésekkel foglalkozhatik, s így nem szabad elszalasztanunk a most nyíló alkalmat a kormány külpolitikájának megvitatására. Az állandó választmány az indoka, hogy a képviselőház ezen kérdésekre nézve máris kellőleg tájékozva van, el nem fogadható, mert ezen felfogás mellett a felirati jog fölösleges volna; de különben is mutatják a képviselőházi tárgyalások, hogy némely képviselő nagyon is szorul a felvilágosításra.

Ha azonban az egyszerű tudomásulvétellel a kormány külügyi politikájának helyeslése szándékoltatnék kimondatni, ezzel még kevésbé érthetőnek egyet. Számtalan országgyűlési és delegációi beszédben, számtalan feliratban és újsági cikkben ezer variációban ki lett mutatva, hogy a kormány a Bosznia és Hercegovina megszállása körüli eljárása egy nagy politikai hiba. Napnál világosabban lett bizonyítva, hogy ezen végzeteljes tett által hazánk majdnem rendezett pénzügyi viszonyai megint a legnagyobb zavarba sodortattak vissza; hogy sok évi államháztartási gazdálkodásunknak eredménye egy rövid hónap alatt megsemmisített; hogy, a mit a népevelésen, az igazságszolgáltatáson — ezen ágak tetemes megkötésével — megtakarítottunk, mit a nép véres verejtékével akár önként, akár kiméletlen adóexecutio folytán összerakott, Bosznia és Hercegovina terméketlen bérceire elpazaroltatt. Ki lett mutatva, hogy ezen szerencsétlen lépés a magyar nemzet hangos ellenmondásának dacára és az országgyűlésnek hozzájárulása nélkül tétetett; hogy az occupatio sem szükséges nem volt, sem hasznát nem hozott monarchiánknak; hogy az csak a monarchia ellenségeire, kivált pedig Oroszországra nézve tekintendő előnyösnek. Az ezen állításaimat igazoló bizonyítékokat nem csak az ellenzéknek, hanem a képviselőházi kormánypártnak és a főrendi háznak kijelentéseiből is merítem, mely utóbbi különben nagyon mérsékelt, országgyűlési tényező az occupatiót aggályosnak nevezi.

A végzeteljes occupatio folytán szegényebbek lettünk nemcsak vagyomban, szegényebbek lettünk vérben is, már pedig halhatatlan Széchenyink szerint a magyar vér annyira kímélendő, hogy még az apagyilkost is kegyelemben részesíteni kell. — A miben meggazdagodtunk, az csak a családok hossza sora. Azt hittük, hogy külügyi miniszterünk tanult valamit azon férfitől, akit annyira utánozni — hogy ne mondjam — majmolni szeret, t. i. Bismarktól; de e tekintetben nagyon csalódtunk. Bismark Csehország és mellékországainak megszállását előkészítve, ezen országok minden viszonyait alapos tanulmányozásának tárgyává tette, még pedig olyan sikerrel, hogy a megszálláskor még az egyszerű téklér is zsebében hordta ezen országok részletes térképeit, alaposan ismerve a megszállott ország egyes vidékeit, még azt is

tudva, hogy hol lehet kutat vagy vízforrást találni. A mi Bismarkunk is éveken át készítette elő Bosznia és Hercegovina megszállását, de milyen ügyességgel és sikerrel, azt sajnos tapasztaltuk; még annyira sem vitte, hogy az ezen országokban nagy mérvben és nyilvánosan folytatott hadikészülődésekről magának tudomást szerzett volna. — Eddig azt hittük, hogy a mit a kormány a kormánypadról, ex cathedra kijelent, az szent igaz. Ámde a lefolyt szomorú események azt mutatták, hogy e tekintetben is csalódásban élünk. A kormány mind az országgyűlésen mind a delegációban fenn hirdette, hogy a megszavazott 60 millió nem fog fordítatni Bosznia és Hercegovina megszállására; és ime épen az ellenkező volt a való. — Azt gondoltuk, hogy alkotmányunk elég erős nemzetellenes politika követésének megállítására. E tekintetben is csalódtunk. A kormány felelőssége, az országgyűlés, a delegatio meg nem mentettek bennünket, a nemzet közérzetével ellenkező s következményekben vezetthöz megszállástól.

Azért örömmel veszem én Somogy megyének azon felterjesztését, melyben az országgyűlést egy olyan törvénynek alkotására hívja fel, mely törvény által a Bosznia és Hercegovina megszállásához hasonló lépések jövőre lehetetlenekké tétessenek. Azért helyeslem én a napirenden lévő feliratokat, melyek a kormánynak Bosznia és Hercegovina megszállására vonatkozó magatartását rosztalják, és a kormányt a megszállás következményei miatt felelősségre vonni kérik. Mi különösen az előfogatok kérdéséről, a kormánynak e tekintetbeni intézkedéseit magukban véve, dicső hadseregünk fentartásának szempontjából rosztalni ugyan nem lehetne; de miután ezen — különben törvénytelen — megterhelés a megszállási hibának a következménye, a kormányt e miatt is felelősségre vonandónak tartom. Pártolom ezen felterjesztéseket azért is, mert a Tisza fölött mondott ítélet, Andrassy, a bajnok főokozója, ellen is végre fog hajtatni; Andrassy elűzése pedig okvetlenül szükséges, nehogy kalandor politikája nemzetünket a végenyészetnek tegye ki.

Bosznia és Hercegovina megszállásának ezen bírálatának, úgy hiszem e nemes megye közönségének felfogásával találkoznia kell, hisz az e megye által választott 6 országgyűlési képviselő közül 4 azon párthoz tartozik, mely a napirenden lévő felterjesztésekben jelzett álláspontot foglalja el, és az 5-ik is — Hodossy Imre — habár kormánypárti, mégis rosztalta az occupatiót. E szerint e nemes megye maga-magával jönne ellenkezésbe, ha ezen kérdésben ellenkező véleményt nyilvánítana.

Mindezeknél fogva bátorodom az állandó választmányunk indítványait ellenében a következő indítványokat előterjeszteni:

I. Sáros megye közönsége pártolja Somogy megye közönségének az országgyűléshez oly törvényt alkotása iránt intézett feliratát, mely törvény által a Bosznia és Hercegovina megszállásához hasonló lépések jövőre lehetetlenekké tétessenek.

II. Sáros megye közönsége pártolja Szabolcs megye közönségének a képviselőházhoz intézett azon feliratát, melyben Bosznia és Hercegovinának megszállása miatt a Tisza-kormányt felelősségre vonatni kéri.

III. Sáros megye közönsége pártolja Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunság megye hasonló feliratát.

IV. Sáros megye közönsége ezen kijelentések értelmében felterjesztést meneszt a képviselőházhoz.

Erre gáz. Csáky Albin főispán ur egy kitünő kosszabb beszédben a kormány álláspontját védelmezte. Kiemelte, hogy az occupatiót, miután az iránt az illetékes helyen a kellő felvilágosítás még nem adatott, politikai hibának nevezni nem lehet. A kormány részéről, ki Andrassy a delegatiók előtt tendő nyilatkozatát megelőzőleg, kijelentett, hogy az occupatio okvetlen szükséges volt,

és ennek az ellenkezőnek bebizonyításáig hitelt annál is inkább adni kell, mert hitel nélkül a parlamentarismus lehetlen. Beösméri, hogy a megszállás következtében pénzügyi viszonyaink rosszabbak lettek, de tekintve az occupatio szükséges voltát és azon körülményt, hogy az occupatio Magyarországot csak mintegy 3 milliónyi kamattöbblettel terheli, a pénzügyi érv a kormány ellen nem használható Andrassy külügyminister felett, mielőtt a delegációban ezen kérdésben nyilatkoznék, itéletet hozni nem lehet, de akkor is azt csak a delegatio tehetik. Andrassy állását nem kell ostromolni, mert Magyarország érdekében fekszik, hogy magyar ember álljon a külügyek élén. Pártolja tehát az állandó választmány indítványát.

Jelenik Almássy István megyei bizottsági tag pártolja Dr. Glück Lipót indítványait. A főispán ellenében megjegyzi, hogy itt nem csak 3 milliónyi kamattöbbletről, de 110 milliónyi adósságtöbbletről van szó; de különben a 3 milliónyi kamattöbblet is elég nagy teher egy olyan szegény országra mint Magyarország. Andrassy politikájának rosszását a következmények mutatják.

Berzeviczy Edmund megyei bizottsági tag rosztalja ugyan az occupatiót, de mégis elfogadja az állandó választmány indítványát, mert a kormány az előfogatok kérdésében helyesen járt el, a háboru és béke fölötti határozat pedig a felségi jogokhoz tartozik.

Péchy Zsigmond alispán az állandó választmány indítványát fogadja el. Az occupatiohoz hasonló lépéseket gátló törvény hozatala lehetlen. Ez által a diplomacia tevékenysége, mely a titkolódzást nem nélkülözheti, lehetlenné tétetnek.

Dr. Glück Lipót végbeszédében kifejti, hogy magyar embernek a külügyek élén állása csak akkor fekszik Magyarország érdekében, ha magyar politikát üz, ellenkező esetben ott a magyar ember veszélyesebb Magyarországra, mint az idegen. Miután diplomatiánk nekünk mindeddig semmi előnyt nem hozott titkolódzásával és miután a titkos tervek a mint ezt a porosz-osztrák háboru is bizonyította, nekünk szerencsét nem hoznak. az alispán urnak ebből merített érve nem áll.

Szavazásra kerülvén a dolog, a többség az állandó választmány indítványait fogadta el.

A nők társadalmi állása és hivatása.

A „Széchenyi-kör“-ben felolvasta nov. 6-án Nuber Sándor.
(Folytatás).

Az atya halála után az első szülött fiú még anyjának és testvéreinek is urává lön.

De még a sokat dicsőített klassicus népek, a görögök- és rómaiaknál sincs a nőknek sokkal jobb sorsuk; ott sem egyenjogú társa a férjnek, sőt még társalkodónéjának, vagy élete fűszerezőjének sem mondható: a férj a nő ura és gyámja. Feleségét még a római férj is eladhatja, testileg megfenyítheti, sőt meg is ölheti; a feleség csak gazdaszóny volt, azaz: a konyha és a rabszolganők urnője. A római nő csak mint anya birt magasabb állással.

Hasonló volt a nő állása a régi németeknél is. Eleintén, még Krisztus születése után is, találkoztunk a németeknél özvegyekre jutott nők elégetésével, a leánycecsemők megöletésével, a férj itt is korlátlan ura feleségének.

Azon felfogás, hogy a nő nem bir olyan becsel, mint a férfi, a németeknek egyes szokásaiban még ma is nyilvánul.

A német Schweizban Schaffhausen cantonban az első gyermek születésénél az örvendetes családi esemény hírére megvívó küldönc, ha az első szülött fiú, a rokonok és ismerőknek két virágcsokrot visz, ha pedig leány, csak egyet. Ugyancsak Schaffhausen canton Thayngen nevű községében az apának még nem régen, fia születésekor a községi erdőből egy kocsi, leánya születésekor pedig csak egy taliga fát volt szabad vágni. — Glarus cantonban fiúk születésekor a kincstár még ma is fizet 10 frankot, leányok születésekor az apának nem jár jutalom.

A nő helyzete az ókor népeinél valóban nyomasztó volt. Azért mi magyarok e tekintetben is büszke önérzettel tekinthetünk tiszteletré méltó pogány őseinkre. „A soknejűség ezen keleti néptől idegen volt (azért akasztották a bihari hercegre, a soknejű Marótra is az ismeretes „Ménü Marót“ csufnevet), az asszonyt egyenjogú helyzet illette mind a családi életben, a honnan feleségnek neveztetett, mind pedig a köztársaságban, mihez képest az özvegy, férje halála után, ennek nem csak birtokaiba, hanem közjogaiba is lépett, honnan még mind maig fennmaradtak Erdélyben az urasszony és urné nevezetek; s ezen valósággal nemzeti eredetű viszony bizonyítja, mily tiszteletben állott már a régi magyaroknál a nőnem.”

„Magyar hölgynek születni,
Nagy és szép gondolat.”

mondja Garaynk.

Legyen szabad itt elmondanom, hogy a régi magyarok jellemének képét nagy nevű Toldyknak miként egészíti ki.

„Vendégszeretet, szövetségeseik iránti hűség és a bajnokai becsület eleven érzése egészíti ki a régi magyarok jellemképét, melyet, mind akkori viszonyaiban, mind a kor általános szellemében gyökeredzett hibái dacára, egészséges, nemes alap s bizonyos foka a valódi emberi beltartalomnak tüntetett ki.“ S mi mint tisztjes apáinknak hálás utódai, őseinktől ránk maradt ezen nagybecsű örökséget kegyelettel ápoljuk, s azért nem is találunk hazánkban a külföldön oly nagy mozgalmat keltett emancipacionális törekvések termékeny talajra. Külföldi, csinált virág az, mely erkölcsünknek, hazánk áldásos talaján nőtt és magasan diszoló természetes virágai színpompája előtt elhalványul. Ezen társadalmi világmogalomnak összes hatása nálunk abban nyilvánul, hogy a fővárosban megalakult a nőképző egyesület, melynek célja, mint neve is mutatja, nem a nők közjogi állásának megváltoztatása, hanem a nők művelődési ügyének előmozdítása, s e végből iparkodik a felnőtt hölgyek műveltségét, tudományos felolvasások által kiegészíteni, betetőzni.

De vegyük fel újra a történet fonálát és lássuk a nők sorsának további fejlődését más nemzeteknél.

A nőnem dicső korszakát csak a kereszténység virágoztatja fel. Az általános keresztény szeretet és az Isten országának elterjedése helyezi be a nőt emberi jogaiba. A kereszties hadjáratok idejében a feleség még férjének is urnője. Az előkelőbb társaságokban istenítették a nőket, szívesen hódoltak nekik a lovagok és dalnokok, jóllehet közjogi tekintetben mégis a férj gyámkövése alatt állottak. A női eszményt már a középkorban tisztelték a Madonna képében, a nőiség keresztény ösképének szellemisége és erkölcsisége az Isten malasztalteljes anyjában nyilvánult s benne a fájdalom megdicsőült.

A Máriatisztelet és a lovagkor nagyon emelték, fokozták a nők tiszteletét. De mivel a világ kertjében még a legépebb és legszebb növény is elfajulhat, így termették a lovagkor szokásai, mintegy üres álvirágos fattyúhajtást, a francia modorosságot, mely a pajzán dévasságot, az üres formasságot és a hiu tetszelgést táplálta és terjesztette.

Csak a nyugat művelt népeinél fejlett értelmű középosztály adott a nőknek ismét megfelelő állást, az 1800-ik év óta keletkezett és szelvényben elterjedt felsőbb leányiskolák mélyebb értelmi alapot. Hazánkban csak alkotmányos életünk ujja születése óta gondoskodnak a leányok magasabb kiképzetéséről, a leány polgári, továbbá a budapesti, marmaros-szigeti és trencsényi női középiskola és a tanítónői képző intézetek felállításával.

Mig közjogilag pl. Angolország hölgyei még ma is a régi alárendelt gyámsági helyzetben sínlődnek, addig a mi magán jogunk, büntető, ipar-, kereskedelmi és váltótörvényeink a nőknek a kor mai viszonyainak megfelelő magas állást biztosít a polgáriassult világban, melynek alapja a személyes jogok és kötelezettségek egyenlőségének elve.

Ha szabad a történet és a gyakorlati élet gazdag tárházából még néhány példát felhoznom, úgy megemlítem, miként a spártai és a magyar nők megmutatták, hogy a nő minő testi erő- és edzettségre képes. Hogy a részvét élénk, tette készítő érzetében mennyire emelkedhetnek a hölgyek, azt legvilágosabban mutatják a sebesültek és betegeknek önfeláldozással járó, gyengéd, gondos ápolása. Hisz mindnyájan csodáljuk az irtalmas-nének önzetlen, nagylelkű működését a csatatéren és a kórházakban. Hogy a gyűlölet és vakbuzgóság mennyire ragadhatja a nőt, mutatják a Commune petroleusei, kik mint öldöklő angyalok még a csatatéren is felkeresik gyűlöletük áldozatait.

A hűség és ellenségszeretet gyönyörű példáját adja a régi rómaiaknál a nemes Octavia, kit jóllehet férje, Antonius, magától eltaszított, ő mégis hathatósan támogatja hűtlen férjének terveit, sőt

még gonosz szelleme és élvsovár vetélytársa Kleopatra gyermekét is gondosan neveli. Kleopatra egyszersmind azt is mutatja, hogy minő hatalmat gyakorolhat a nő a férfi szíven, és hogy a női eszélyesség minő fondorlatokra képes. Aspasia, a nagy Perikles második felesége, Sokrates barátja, a görög műveltség összes kincseit magában rejté, s így éles látása- és kiváló emberismereténél fogva férjének sok becses tanácssal szolgált, s a pihe-nés óráiban pedig az államügyekben kimerült szellemének élesztő üdülést nyújtott. Aspasiában leljük fel különösen azt, mit az újabb kor sok hölgyénél csodálunk, mint pl. Staël-, Necker miniszter szellem-dús leányában, vagy Sand George-ban, mit a francia eszprít-nek, szellemes eszmevillanatként nevez.

A dal- és színművészet női képviselői, mint: Devrient, Lind Jenny, Lucca, Patti, Nilson, Gerster, Ziegler Klara, Prielle Cornelia, Bulyovszky Lilla; a hegedűművész, Milanollo testvérek, a gordonkaművész, Szuk Róza; az 1747—1807-ig élt híres arcképfestő, Kaufmann Angelika és a még most is élő francia Bonheur Rózsa, ki a művészet történetében mint állatfesto-kiváló helyet foglal el, úgy mint sok más női nagyságok a nőknek a szép művészetekre való képességökről tanuskodnak. Jóllehet a tulajdonképeni kutatás, azaz az általános igazságok mélyebb firkészete, a nyert magasabb fogalmak feldolgozása bölcsészeti világnézet alkotására, továbbá a terjedelmes, szigoruan vett tudományos ismeretek nem képezhetik a női tevékenység tárgyát, a történet mégis azt mutatja, hogy egyes hölgyek a tudományos téren is sikerrel működtek.

Itt csak azon hölgyeket említem, kik az alexandriai, paduai és bolognai egyetemeken mint tanárok derekasan megállották helyöket. Pl. az 5-ik században a tudós természetvizsgáló, Hypatia, a mennyiségtan és bölcsészet tanára volt Alexandriában; 1678-ban Paduában a jeles Piscopia, Európa összes tudós társaságainak tagja, ki hét nyelven beszélt és azonkívül a zene-, theologia-, bölcsészet-, mennyiség- és csillagászatban kiváló ismeretekkel bírt; úgy a 18. században Bassi Laura, a mennyiség- és természettan tanára. Híres matematikust tisztelet a tudomány egy még most is élő St. German nevű francia nőben, hasonló hirben állott Voltaires barátja du Châtelet marquisenő.

Tudományos felfedezéseket is tettek nők, pl. Rümckerné Hamburgban 1847-ben egy üstökösöt fedezett fel; a francia Schweiz egyik hajadona, Jurine, fedezte fel, hogy a gyűjtőméhnek is van nemök. De nőjogtudósokat a történet nem mutat fel egyet sem.

A nők a regény és novellairadalomban jeles termékeket szolgáltatnak, melyek az érzelmek bensősége és az előadás élénksége által tünnek ki; de magasabb szempontokat, bölcsészeti és erkölcsi eszméket és alapelveket hiába keresünk bennök. A mi nemzeti irodalmunkban is sok művelt hölgy forgatja kisebb-nagyobb sikerrel az írói tollat. Ilyenek: Fanni, Dukay Takács Judit, Bezeredy Amália, Jósika Julia bárónő, Apraxin Julia grófnő, Bulyovszkyné, Szentpályi Janka, Karacs Teréz, Majthényi Flóra, Emilia, Vay Sarolta grófnő, Vachot Sándorné, Wohl Janka és Stefanie, Kisfaludy Atala stb. Egész kis irodalmi könyvtár női kezek által teleírva! (Vége köv.)

Különfélék.

Eperjesi Széchenyi-kör. Liedl Ferencz budapesti hegedűművész társa Staudy Lajos hangversenye a Széchenyi-kör közreműködésével és a kör helyiségében f. hó 25-én nagyszámú közönség előtt fényes sikerrel tartott meg. A hangversenyző urak művészi készütsége és alakítása már más helyen és alkalommal méltatva lön, ezuttal csak kiemelni óhajtottuk, hogy Liedl urnak ezen második föllépése alkalmat szolgáltatott közönségünk nagyobb részének is a multkori kevésbbé látogatott hangversenyhez hasonló művelzetben részesülhetni, s hogy ezen estélynél a Széchenyi-kör fellépett tagjai is, úgy mint Kuzmik Eugenia és Waniek Gizella úrhölgyek kellemes énekökkel és Schwarz Ilona úrhölgy kitünő felfogás s előadási tehetségről tanuskodott szavallatával megérdemelt zajos tetszést arattak.

A tegnap azaz pénteken megtartott vegyes és gazdag műsorozatu házi előadásról, melynek jelentése elkésvé érkeznén be, a mult számban nem volt közölhető, legközelebb szólándunk. — A már előbb jelzett s jövő hétfőn Dr. Reich Emil jeles ifju zongora-művésznök által rendezendő vegyes műestély (Academie) magyar drámai valamint zeneelőadási darabjai szintén a Széchenyi-körnek egyesületi közreműködése mellett hozatnak színre.

Képviselő-választás. A zborói választókerületben f. hó 26-án dőlt el a koczka. A két jelölt közül ifj. Hedry Ernő, az egyesült ellenzék híve 884, Bánó József volt képviselőházi alelnök pedig 247 szavazatot nyert.

Ifj. Hedry Ernő, ki jelenleg még Boszniában van, ennél fogva 637 szavazattöbbséggel lön képviselővé megválasztva.

A választás — mint szemtanuk beszélik, — rendkívüli izgatottság közt folyt le s soká tartott.

Polgár Gyula a körünkben időző szintársulat tagja és rendezője a jövő hó elején egybegyűlendő szini congressus elé egy indítványt szánéko-

zik terjeszteni a vidéki színészet emelése tárgyában, mely indítvány röpirat alakjában megjelent. A jövő számban ismertetni fogjuk.

A pálya kezdetén. Palermóban az Umberto-gymnasiumban bizonyos Siracusa nevű tanuló már kétszer bukott meg a vizsgán. Dühében fölkereste az igazgatót, s habár az igen szeliden beszélt vele, a szobában levő két tanárra revolverből négyet lött. A fiatal merénylőt elfogták. A tanároknak, dacára, hogy a lövés egészen közelből történt, szerencsére semmi bajuk sem történt.

Pályázat. A tiszai ág. hitv. egyházkerület eperjesi tanítóképezdéjében egy tanári állomás ürlvén meg — melyvel 1000 frt évi fizetés mellett a vallás, számtan, földrajz és tót nyelv előadása van összekötve, annak betöltése végett ezennel pályázat iratik ki. A szakképzettséget tanúsító bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok folyó év december 15-ig a superintendensi hivatalhoz terjesztendők be. Rozsnyón, 1878. novemb. 12-én. Czékus István, superintendens.

Kellemetlen meglepetés. Egy lovashadnagy is részt vett a Hubert-napi udvari vadászatokon Németországban. Stern nevű vadászkatélya már már össze volt gyűlve a társaság, várva a trónörökös, midőn a hadnagy érzi, hogy a csizmájában valami tör a lábát. Félre vonul egy kisebb terembe, és lehuzza a csizmáját. E percben érkezik a trónörökös, és nevével együtt épen abba a szobába lép, hol a hadnagy kinlódik lovagszizmájával. — „Ah, zavarjuk önt“ — mond a herceg nevetve. — „Épen nem fonség“, válaszolt akadozva a hadfi, és csizmáját hóna alá fogva, szegyenkedve bókolt kifelé az ajtón.

A helybeli m. k. 37. honvéd-zászlóalj parancsnoksága irodáit közelebb a főutczai „három rózsához“ címzett városi épületbe tette át.

Csaló hercegnő. Pétervári előkelő körökben nagy feltűnést kelt Artymowska Mária hercegnő esete, kit hamisítás, csalás és vesztegetés miatt Sziberiába való számtizetésre ítelt a törvényszék. A szép és fiatal hercegnő 2 millió rubel adósságot hagy maga után.

Színház. A lefolyt szini hét változatosan és érdekesen folyt le.

Szombaton Tinódi Lajos „Tündérhaj“ című 3 felvonásos, burlesk jelenetekkel és szerencsés ötletekkel telt énekes bohózata került színre, mely nem téveszté el nevetető hatását a közönségre.

Az oroszlanrész ez este Polgárnak jutott ki; szokott könnyedségével és humorálval személyesíté az adósságaiból kivergődni nem tudó örökké újabb hitelforrások kutatásával elfoglalt Czirók Jancsit. Gaál is igen jó volt a szerelmesdő vén professor szerepében.

Másrészt azonban nem hallgathatjuk el, hogy az előadáson bizony meglátszott a rögtönzöttség.

Kedden „A járvány“ adatott elő, dr. Schweitzernek 4 felvonásos vigjátéka. A cselekvény tárgya a börzejáték és szédelgő vállalatok köréből van merítve; számai ügyesen vannak szöve s a bonyodalom megalakításában a félreértések elemének is jutott szerep. A mi az egyes szereplőket illeti: Gaál jó volt a pattogó nyugalmazott őrnagy szerepében. Leövey Ilka (Minna) kivált a félreértés és kibékülés jelenetében fejtett ki sikerült játékok; Polgár (Görlitzer) kis szerepében is tudott tehetségének érvényét szerezni; bérealkusza életből kapott alak volt, comme il faut. Krémer (hadapród) igen sebesen beszél; ajánljuk neki, hogy a szavakat tisztán és érthetően ejtse ki s mozdulataiban kevesebb rögtönzöttséget tanusítson, mert a színésznek nem az a feladata, hogy a színpadon mindenkor csak önmagát, hanem az általa személyesített alakot bemutassa. Az előadás — bár általában véve kielégítő volt — még sem volt eléggé kikerekítve.

Szerdán Csizsér Kálmán jutalomjátékául Dóczy „Csók“-ja adatott elő. Az előadás hiányos volt, mert a szerepek nem voltak kellőleg betanulva, a mi ily darabnál nagy baj, mivel azokba a szép csengő jambusokba beleimprovisálni valmit épen oly vétek, mint egyedül a sugóra támaszkodva, nem annyira eljátszani, mint inkább végrehajtani a szerepet.

Nem a főszerepeket értjük, mert azok jó kezekben voltak; de ez nem elég, mert egy oly darab, mint a „Csók“ kifogástalan összjátékot is igényel.

Csizsér Sever szerepében újabb tanujeleit adá törekvésének s egyuttal haladásának is. Ez ifju színész minden fölléptével bizonyítja, hogy komolyan fogja fel hivatását s ez méltánylást érdemel.

Leövey Ilka (Blanda) igen szépen játszott; alakítása teljesen kerekded volt s Veresné (Maritta) kivált a csók „definitiójával“ aratott tetszést. Király Szidi a mi színpadunkon ez este lépett fel először önálló szerepben; — Angelát játszta.

Csütörtökön Lukácsynak „Kósza Jutka“ című népszínműve került színre. Az előadás igen sikerült volt. Veresné játszta a címszerepet, épen oly szép felfogással és hatással, mint a mult évben. Veres pompás Figura s Cservári Jozefin (Erzsi) helyén való menyecske volt s tüzzől pattant nótával aratott tetszést. Sebők (Árva Gyuri) szokottan jól játszott s Leövey töröl metszett Marci volt. Ma a „Fourchambault-család“ című kitünő színmű kerül előadásra, mely mindenütt nagy tetszéssel lön fogadva s holnap vasárnap „Pretiosa“.

Speries, den 28. November.

In einer früheren Nummer dieses Blattes haben wir die Notiz gebracht, daß in hiesigen Kreisen die Idee der anzustrebenden Fusion des alten Kasino mit dem Székényi-för aufgetaucht ist und sowohl unter den Mitgliedern des einen wie auch des anderen Vereines auch Anhänger, doch auch Wiederlacher gefunden hat.

Bei Beurtheilung dieser Idee müssen wir in erster Reihe untersuchen, ob die fragliche Fusion durch irgend eine Nothwendigkeit begründet sei, oder nicht?

Wir zählen gegenwärtig — mit Inbegriff des Székényi-för — nicht weniger als vier Gesellschafts-Vereine.

Wenn wir nun die Frage beantworten sollen, ob diese Zahl unumgänglich nothwendig sei, so werden wir schwerlich mit Ja antworten können.

Unsere Stadt erfreut sich zwar einer verhältnißmäßig zahlreichen Intelligenz; nehmen wir aber die Einwohnerzahl im Vergleiche mit den Verhältnissen anderer Städte in Betracht, so werden wir zu dem Schluß gelangen, daß vier Gesellschafts-Vereine eher als Ausfluß einer gewissen gesellschaftlichen Zerfahrenheit, als Solidarität erscheinen müssen.

Insofern kann daher der Fusionsidee die Berechtigung nicht abgesprochen werden.

Nur müssen wir bei eingehender Beurtheilung die Gesichtspunkte und Motive untersuchen, welche zur Gründung dieser vier verschiedenen Vereine geführt haben.

Die Aufgabe und der Zweck des alten Kasino ist — wie bekannt — die Förderung der Geselligkeit, ein Asyl für Diejenigen, die nach den überstandenen Mühen des Tages geselliger Anregung und Zerstreuung bedürftig sind.

Es wird gelesen, man spielt eine gemüthliche Parthie Tarock, Piquet, Billard, Schach etc.

Ein Zweck, welchen auch der später gegründete und zum großen Theile aus gewesenen, oder solchen Mitgliedern des alten Kasino gebildete Gesellschafts-Verein verfolgt, die es auch fernerhin geblieben sind und nun dem Verbanne beider Vereine angehören.

Der Zweck, die Aufgabe sind nun ganz analog. Die Fusion dieser beiden Vereine wäre daher eine Sache für die man eintreten könnte und sollte, weil ein und dasselbe Ziel — besonders wenn dieses ein gesellschaftliches ist — mit vereinten Kräften naturgemäß leichter zu erreichen ist, als durch Zerplitterung, was mit dem ange deuteten Ziele eben im krassen Widerspruche steht.

Trotzdem wird nicht die Vereinigung dieser beiden Kasino angestrebt, sondern derjenige des alten Kasino mit dem Székényi-för.

Nimmt man die Aufgabe dieses letzteren in Betracht, so wird man ohne Mühe finden, daß hier die Verhältnisse schon ganz und gar andere sind.

Denn während das Kasino die oben bezeichnete Aufgabe verfolgt, ist jene des Székényi-för von ganz anders gearteter Natur.

Der letztgenannte Verein verfolgt zwar auch gesellige Zwecke, doch in solcher Richtung und durch solche Mittel, welche im Schoße des ersteren nicht aufzufinden sind.

Hier handelt es sich um geistige Fortbildung, welche durch angemessene Cultivirung der Literatur und schönen Künste und geistig anregende Konversation angestrebt wird.

Förderung unserer geistigen Interessen und Läuterung des Geschmacks durch sociale Mittel und Einbeziehung der Damen, denen die Vortheile solcher Vereine bisher unzugänglich waren, sind die Hauptaufgaben dieses Vereines.

Werden nun dieselben einer eingehenden Erwägung unterzogen, so ist es nicht schwer zu ermessen, daß eine Fusion dieser Vereine in der Wirklichkeit nicht recht denkbar ist, weil der Wirkungskreis beider verschieden und nicht recht in Einklang zu bringen ist.

Die Natur derselben ist derart gestaltet, daß die Sonderzwecke entweder des einen oder des anderen Vereines gar bald gefährdet würden, da voraussichtlich einer die Oberhand über den andern gewinnen würde, was jedenfalls die Unterdrückung des einen zur Folge hätte. Entweder würde sich das Kasino in eine Concert- und Vorlesungshalle umwandeln, was viele — namentlich ältere Kasinomitglieder, denen ihre gewohnte Parthie nicht genommen werden darf — befürzen würde, oder aber würde sich der Székényi-för — und dies letztere dürfte das Wahrscheinlichere sein — völlig in einen musikalisch-literarischen Kartenz-, Billard-, Schach- und Puffspiel-Verein auflösen.

Aus dem Gesagten ist ersichtlich, daß die Anstrengung solcher Consequenzen — welchen kaum vorzubeugen wäre — unsere Aufgabe nicht sein kann.

Wir wollen das Feld nicht präokkupiren und geben in unserem Blatte der Entwicklung besserer Einsicht bereitwilligst Raum; da jedoch die Sache einmal auf dem Tapet ist, so können wir nicht umhin unseren Standpunkt durch das Gesagte zu kennzeichnen und auf Grund dessen gegen die Verwirklichung der Fusions-Idee zu stimmen.

Tagesneuigkeiten.

Die musikalisch-dramatische Vorstellung, welche Herr Dr. Emil Reich am 2. Dezember d. J. unter Mitwirkung des Székényi-för im Theater veranstaltet, wird sich eines sehr zahlreichen Besuches zu erfreuen haben. Ein Theil der Eintrittskarten ist bereits vergriffen.

Bei Gelegenheit der am 28. d. M. stattgefundenen Komitats-Congregation brachte Advokat Dr. Glück einen Antrag auf Unterstüfung der von den Komitaten Somogy, Szabolcs und Pest in den mit der Okkupation Bosniens und der Herzegowina verbundenen Fragen an den Reichstag gerichteten Repräsentationen.

Die Rede, mit welcher Dr. Glück seinen Antrag motivirte war abgerundet und vorzüglich vorgetragen. Der Antrag wurde übrigens — wie vorauszu sehen war — nicht angenommen.

Über den Verlauf der in dieser Angelegenheit entstandenen interessanten Debatte referiren wir an anderer Stelle.

Im Theater gelangt heute Emil Augier's berühmtes Schauspiel „Die Familie Fourcambault“ zur Aufführung.

Morgen, Sonntag wird die vorzügliche Voffe: „Pretiosa“ aufgeführt, worauf wir hiemit aufmerksam machen.

Im Székényi-för ist gestern eine interessante musikalisch-deklamatorische Soiree mit sehr interessantem Programm veranstaltet worden.

Über den Verlauf des genussreichen Abends referiren wir nächstens eingehender.

Herr Oberst Mayr ist aus Bosnien zurückgekehrt und wird — wie wir vernehmen — seinen achtwöchentlichen Urlaub in unserer Stadt die ihm ein herzliches Willkommen zursucht, zubringen.

Behufs Zusammenstellung der Namensliste der 1878-er städtischen Wählern wurde seitens der Repräsentanz eine Commission entsendet, welche am 10 d. M. um 10 Uhr vormittags im Sitzungssaale des Stadthauses tagen wird.

Die Sitzung wird öffentlich sein und steht allen Denjenigen, die auf die doppelte Anrechnung ihrer (dem Staate geleisteten) direkten Abgaben Anspruch haben, das Recht zu, diese Ansprüche bei der erwähnten Gelegenheit geltend zu machen.

Im Interesse der wiedereröffneten Speriester Rechtsakademie hat das Inspektorat des hiesigen Collegiums neuerlich einen Aufruf erlassen, welchem wir Folgendes entnehmen:

„Der Theißer District und der General-Convenc der evang. Kirche Ungarns hat die Neubelebung der Speriester Rechtsakademie mit zeitgemäßer Organisation zu seiner eigenen Angelegenheit gemacht; auch der Obergespan und die Vertretung des Sárosi Comitates hat diese Angelegenheit unter seine schützende und fördernde Protection genommen, und die Stadt Speries hat in edelmüthiger Weise eine jährliche Unterstüfung von 1000 fl. auf 10 Jahre zugesagt, um den Bestand des allgemein nützlichen Institutes für die Zukunft zu sichern.“

Diese vielseitige Theilnahme, welche sich an sich schon auch in thätiger Weise kundgegeben und theilweise schon wirklich das Gebiet der That betreten hat, sichert bereits die Aussicht auf eine mögliche Wiedererrichtung der Rechtsakademie. — Damit diese Wiedererrichtung Thatfache werde, wenden wir uns um materielle Unterstüfung an das P. T. Publicum, welches für das Institut Interesse hegt. Was ein einzelner Mensch oder eine engere Genossenschaft selbst mit der größten Kraftanstrengung nicht zu Stande bringen kann, das vermag vereinte Kraft durchzuführen, ohne daß der Einzelne die Größe des Opfers allzulehr fühlen würde. Aus einzelnen Sandkörnern wird der feste Felsen, der den Stürmen der Zeit trotzt. Und wenn diese allgemeine nützliche Anstalt durch Vereinigung der Kräfte wieder entsteht, so wird sie auf die Gesamtinteressen sowie auf die Einzelnen geistig und materiell wohlthätig wirken.

Berehrte Gönner! Versagen Sie der Rechtsakademie, welche mit den Schwierigkeiten der Wiedererrichtung ringt, Ihren Beistand nicht und nehmen Sie die gleichzeitig mit dieser Aufforderung herausgegebenen Subskriptionsbögen gütig auf. Bringen Sie die möglichen Opfer zum Besten der für das allgemeine Interesse so wichtigen Lehranstalt, damit sie zu unser aller Wohl ihre Thätigkeit auf dem Gebiete des Unterrichtswesens wieder aufnehmen und in civilisatorischer, nationaler und socialer Beziehung auch fernerhin hebeud und fördernd wirken könne.

Laut Beschluß des im Interesse der Wiedererrichtung der Rechtsakademie ausgesendeten gemischten Action-Comités.“

Der vorigen Montag hier abgehaltene Jahrmakkt war verhältnißmäßig spärlich besucht.

Der Alp der auf unserer Geschäftswelt lastet, ist noch immer nicht gebannt und macht sich bei jeder vor kommenden Gelegenheit auf eklatante Weise fühlbar.

Die Abgeordnetenwahl in Zboró ist am 26. d. M. erfolgt.

Als Sieger ging Ernest Hedry-Telenik aus dem Wahlkampf hervor der mit einer Majorität von 637 gegen Josef Bánó gewählt wurde.

Der neugewählte Abgeordnete steht in der Eigenschaft als Reserveoffizier derzeit noch bei der Okkupationsarmee in Bosnien, woher er demnächst zurückkehren dürfte.

In der Bitterung ist eine Änderung eingetreten. Während nämlich schon seit Wochen eine ziemliche Kälte geherrschte hatte, hat dieselbe launischen Tagen Platz gemacht.

In den Sanitätsverhältnissen unserer Stadt, welche sich in den letzten Monaten so ungünstig gestaltet haben, ist leider noch immer keine Besserung eingetreten.

Die Pocken-Epidemie, welche in den letzten zwei Wochen im Abnehmen begriffen war, hat — laut den

letzten Bericht des Stadtphysikus — abermals zugenommen und sind derselben binnen wenigen Tagen wieder zahlreiche Opfer erlegen.

Öffentliche Arbeiten. Von Seite des Stadtmagistrates wird kundgegeben, daß die auf die im Jahre 1879 zu entrichtenden öffentlichen Arbeiten bezüglichen Register im städtischen Buchhalteramt zur öffentlichen Einsicht erliegen.

Etwaige Reklamationen sind jedenfalls bis zum 7. Dezember l. J. einzubringen.

Notenaustausch. Die zur Kontrolle der schwebenden Staatsschulden, entsendete Kommission meldet in ihrem jüngsten Berichte, daß dem 1. Oktober v. J. bis zum 30. September l. J. in Gegenwart der Kommissions-Mitglieder beschädigte Staatsnoten im Gesamtbetrage von 233,386.219 fl., und zwar Fünfzigher im Betrage von 98,321.800 fl., Fünfer 71,129.280 fl. und Einser 63,935.139 fl., vernichtet worden sind. Während dieser Zeit hat die Kommission übernommen: 6,216,000 Bogen, und zwar 418.500 für Fünfzig-Gulden-, 980.000 für Fünf-Gulden-, 4,817.500 für Ein-Gulden-Noten, ferner in die neue Noten-Reserve 242,460.000 fl., und zwar 100,500.000 fl. in Fünfzighern, 60,800.000 fl. in Fünfern und 71,340.000 fl. in Ein-Gulden-Noten, demnach die beschädigten Noten sämmtlich gegen neue vertauscht wurden.

Zugkraft der Pferde. Auf weichem Lehmboden kann ein Pferd 1 1/2 Mctr., auf gewöhnlichem steinigem Erdreich 3 Mctr., auf einer festen Sandstraße 8 Mctr., auf einer guten Chauffée 15 Mctr. ziehen. Es gilt dies für vollkommen horizontale Wege; da man solche indessen selten antrifft, so kann man selbst auf guten Wegen nicht mehr als 9—10 Mctr. hinter ein Pferd laden. Auf einem Flusse zieht ein Pferd gegen einen ziemlich starken Strom 75—80 Mctr. bei schwacher Strömung 280—300 Mctr., auf einem Canal dagegen 800 Mctr. und oft sogar noch mehr. Im Durchschnitt zieht ein Pferd auf einem Canal beinahe 400-mal mehr als auf schlechtem Wege und 60-mal mehr als auf einer Chauffée.

An die kön. ung. Steuerämter wurde eine Ministerial-Verordnung folgendes Inhaltes erlassen: „Von mehreren Seiten darüber befragt, auf welche Art die bei der Einlösung der Coupons der 6% ungarischen Goldrente und der ungarischen Eisenbahn-Anleihe vorkommenden und mit 10-frankigen (4 fl.) Goldstücken nicht ausgleichbaren Summen unter 4 Goldgulden auszusahlen seien, werden die Steuerämter angewiesen, daß in dem Falle, wenn der Überbringer der Coupons deren Werth in Gold erhebt, die mit Goldstücken nicht ausgleichbaren Summen unter 4 fl. bis auf 1 fl., mit Scheidemünzen, jedoch ohne jeden ohne jedem Agio, auszusahlen sind. Es wird ferner den Steuerämtern in Erinnerung gebracht, daß zu Zwecken von Goldzahlungen nur 20- und 10-frankige (zu 8 und 4 fl.) entweder einheimische oder ausländische Goldstücke zu verwenden sind; hingegen können die fremden Goldstücke anderer Art, dergleichen die alten ungarischen und österreichischen Dukaten zu 4 fl. 30 kr. C.-M. (oder 4 fl. 80 kr. ö. W.) zu derlei Einlösungen nicht gebraucht werden. Endlich werden die Steuerämter auch darauf aufmerksam gemacht, daß laut den bestehenden Verordnungen die 20- und 10-frankigen Goldstücke bei den Staatskassen in der Einnahme zu 8 fl. 10 kr. respektive zu 4 fl. 5 kr. zu verrechnen sind, während dieselben den Parteien bei der Einlösung nur im Werthe zu fl. resp. zu 4 fl. verausgabt werden können.“

Neue Musikalien. Bei Táborshy und Parsh (Musikalienhandlung) in Budapest ist neuerlich erschienen:

„Emblèmes“, Sinnbilder. Walzer für Piano-forte von Philipp Fahrbach jun. Preis 80 kr.

Gemeinnütziges.

Neues Heilmittel. In einem Londoner Hospital wurde eine eigenthümliche Beobachtung gemacht. — Einem Kranken, der an einem bösarigen Geschwür litt, war durch ein Versehen an Stelle einer ähnlich aussehenden Salbe, Fleischextrakt auf die kranke Stelle gelegt. Das Pflaster hatte einen so wunderbaren Erfolg, daß der betreffende Arzt, Dr. Markwick, seither Fleischextrakt in allen ähnlichen Fällen, namentlich bei schwerheilenden sogenannten alten Schäden, anwendet, und die besten Wirkungen erzielt. Es ist in der That nicht unwahrscheinlich, daß die Fleischsalze einen guten Einfluß auf den Heilungsproceß ausüben können.

Mittel gegen Biß toller Hunde. Der sächsische Förster Gastel, ein 82-jähriger Greis, schreibt der „Leipziger Zeitung“ hierüber Folgendes: Ich will das Mittel nicht ins Grab nehmen, habe es bereits seit 50 Jahren benützt, um Menschen und Vieh vor dem schrecklichen Tode infolge der Wafferscheu zu bewahren. Dasselbe ist ganz einfach. Man nimmt warmen Weineffig und laues Wasser, wäscht damit die Wunde rein aus und trocknet sie. Hierauf gießt man auf die Wunde einige Tropfen Chlorwasserstoffsäure, weil Mineralsäuren das Gift des Speichels zerstören, durch welche Mittel das letztere neutralisirt wird.

Interessant

Ist die in der heutigen Nummer unserer Zeitung sich befindende Glücks-Anzeige von Samuel Hekscher sen. in Hamburg. Dieses Haus hat sich durch seine prompte und verschwiegene Auszahlung der hier und in der Umgegend gewonnenen Beträge einen dermassen guten Ruf erworben, dass wir Jeden auf dessen heutiges Inserat schon an dieser Stelle aufmerksam machen.

Auszeichnung. Seine Majestät der König Georg, welcher das Hoff'sche Malzextract längst kannte, gestattete mit Freuden die Einführung in seinem Staate, und sandte dem Fabrikanten das Hoff'sche-Diplom in griechischer und französischer Sprache. Das königliche Ministerium hat dieses Malzextract als Heilmittel im griechischen Staate durch Patenterteilung eingeführt. Diese ersten Präparate sind zu haben bei Herrn Jos. v. Makowiczky in Eperies.

Fruchtpreise vom 29. November 1878.

Roggen per 100 Kilogr.	5.25	5.75
Weizen " 100 "	7.—	8.—
Gerste " 100 "	5.—	6.—
Hafers " 100 "	3.—	3.75
Hafer " 100 "	—	—
Erbfisen " 100 "	6.—	8.—
Linien " 100 "	5.—	8.—
Bistolen " 100 "	6.—	7.—
Erdäpfel " 100 "	1.50	—

Die in Wien am 23. November gehobene Zahlen:

80, 87, 32, 65, 14.

Die nächste Ziehung ist am 7. Dezember 1878.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankgyűlet.**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1879. évi városi virilis képviselők névjegyzékének megállapítása végett a f. é. novemberhó 20-án 4906. sz. a. hozott közgyűlési határozattal kiküldött választmány f. é. decemberhó 10-én a városház tanácstermében d. e. 10 órakor fogja nyilvános ülését megtartani.

Eperjesen, 1878. évi novemberhó 29-én.

Urbán Antal,
küldöttégi elnök.

203

4962. sz. k. i.

202

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1879. évi közmunka összeírásai lajstromok a városi számvevőségél betekintethetők, és az ezen összeírás ellen netán felmerülő felszólamlások f. hó december 7-ik beadhatók.

Kelt Eperjesen, 1878. november 22-én.

Kyss Géza,
jegyző.

Haupt-Gewinn	Glücks-Anzeige.	Die Gewinne garant. der Staat.
ev.		Erste Ziehung:
375,000 Mark.		11. und 12. Decbr.

Einladung zur Bethelligung an den Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher über

7 Millionen 790,000 Mark sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vorthellhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 82,500 Loose enthält, sind folgende, nämlich:

Der grösste Gewinn ist ev. 375,000 Mark	304 Gewinne à 2000 Mark
1 Prämie von 250,000 Mark	3 " 1500 Mark
1 Gewinn à 125,000 Mark	10 " 1200 Mark
1 " 80,000 Mark	502 " 1000 Mark
1 " 60,000 Mark	621 " 500 Mark
1 " 50,000 Mark	37 " 300 Mark
1 " 40,000 Mark	675 " 250 Mark
1 " 36,000 Mark	40 " 200 Mark
3 " 30,000 Mark	36 " 150 Mark
1 " 25,000 Mark	22550 " 138 Mark
6 " 20,000 Mark	10 " 135 Mark
6 " 15,000 Mark	1950 " 124 Mark
1 " 12,000 Mark	75 " 120 Mark
24 " 10,000 Mark	4 " 100 Mark
2 " 8,000 Mark	3450 " 94 Mark
3 " 6,000 Mark	3950 " 67 Mark
31 " 5,000 Mark	35 " 50 Mark
61 " 4,000 Mark	3950 " 40 Mark
4 " 3,000 Mark	3950 " 20 Mark

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sichereren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich auf den **11. und 12. December d. J.** festgestellt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur 3 Gulden 40 kr.,
das halbe Originalloos nur 1 Gulden 70 kr.,
das viertel Originalloos nur 85 kr.,

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Bethelligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unangefordert zugesandt.

Die Anzahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Post-einzahlungskarte machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Hekscher senior,
Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

1234. 1878. sz. 191 3-3

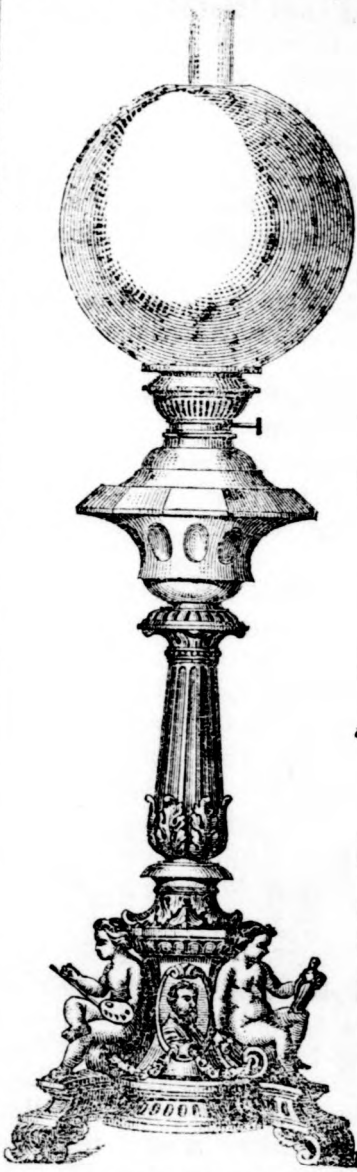
Arlejtést hirdetmény.

A maramarosszigeti nagytekintetű m. kir. bányaigazgatóságának f. é. októberhó 23-án kelt 8127—1707. szám alatt meghagyása folytán közhírré tétetik, miszerint a sóvári m. k. sótermelő és eladó hivatalnál készletben levő 17817 kilogramm óeska kovácsolt vas (kazán lemez, pótlemez és srófok) zárt ajánlattal összekötött nyilvános árverés útján a legtöbb igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett el fog adatni — megjegyeztetvén, hogy a vasanyag kiválogatása meg nem engedtetik.

Venni szándékozók felhivatnak, miszerint 50 kr. bélyeggel és vételár összegének 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat f. évi decemberhó 5-ig az alulírott m. kir. hivatalhoz nyujtsák be, hol az árverési feltételek is a kitett határnapig a hivatalos órákon át megtekinthetők. Sóvárt, 1878. évi október 26-án.

M. k. sótermelő és eladó hivatal.

Bur Beleuchtungs-Saison

empfehl. Gefertigter sein reich sortirtes Lager aller Gattungen:

Salon-, Tisch- und Hängelampen

verschiedene Nacht- u. Sparrlampen zu den allerbilligsten Fabrik-Preisen.

Hält auch am Lager die neuen privilegirten **Kristall-Illuminatoren Lampen,** ohne Cylinder-Gläser, ferner eine große Auswahl von **Kücheneinrichtungen, Kochgeschirre aus Guss, Email und verzinnem Blech,** sowie aller Art **Metalwaaren.**

Großes Lager aller Gattungen **Glas-Geschirre, Blech-Essen und Röhren, Ofentafeln, Vorsetzer und Kaminzeuge, neueste Petroleum-Kochherde,** verschiedene Kaffeemächinen, Kaffeemühlen, Sitz- und Wadewannen, englische geruchlose Aborteinrichtungen, Gummi-Waaren, feinste Holzhörbe

Gute Holzkohle für Schmiede und zum Bügeln. Ein grosser Sack 1 h. pr. Kilo 3 kr.

Auch werden alle Spengler- u. Arbeiten aufs Beste ausgeführt.

J. Werther,
Spengler- und Metallwaaren-Niederlage in Eperies. 185 5-9

Spielwerke

4—200 Stücke spielend; mit oder ohne Expression, Mandoline, Trommel, Glocken, Castagnetten, Himmelsstimmen, Harfenspiel etc.

Spielboxen

2 bis 15 Stücke spielend; ferner Necessaires, Cigarrenständer, Schweizerhäuschen, Photographicalbums, Schreibzeuge, Handbuchstaschen, Briefbeschwerer, Blumenvasen, Cigarren-Etui's, Tabakboxen, Arbeitstische, Flaschen, Biergläser, Portemonnaies, Stühle etc., alles mit Musik. Stets das Neueste empfiehlt

J. S. Heller, Bern.

Alle angebotenen Werke, in denen mein Name nicht steht, sind fremde; empf. Jedermann direkten Bezug, illust. Preislisten sende franco.

Damen-Röcke, Paletots und Regenmäntel

Mädchen und Knabenmanterl

überhaupt jeder Art, Damen, Herren & Kinderkleider werden zu den billigsten Preisen

gänzlich ausverkauft, und mache ich meine geehrten Kunden insbesondere aufmerksam, diese Gelegenheit nicht unbenutzt vorüberziehen zu lassen, indem ich kein neues Lager wieder anschaffen werde, daß vorhandene aber

gänzlich ausverkaufe

und fortan mein Hauptaugenmerk dem

Hut- & Confectionsgeschäfte

zuwende.

Hochachtungsvoll

Friedmann Armin.

186 3-12

Rosa Neufeld
Leopold Pick
L.-Sz.-Miklós. Eperies.
Verlobte.
201

TEMESVÁRY MÓR
cipő-gyára 1-5
Budapest, király-utca 2. szám Oroczy-ház.
A téli szükségletekre ajánl nagyban és kicsinyben:

Hölgyek számára:
Nemez pongyola cipőket minden színben, sarokkal és csokorral 1 fnt 80 kr.
Eberlasztang vagy bór-egos topánokat magas vágással, a legfinomabban kiállítva . . . 3 fnt
Cugos bórtepanokat, erős chagrin vagy borjúbórból veres nemez béléssel, szegelve. Dupla talppal, esős időben tartós 3.40 kr.

Uraik számára:
Topánokat, borju- vagy bagaria bőrből, szegzett és srófolttal, szegve és szegve. Dupla talppal, esős időben tartós 3.40 kr.
Ugyanaz orosz lakk bagaria bőrből . . . 12 fnt.
Megrendelések postai utánvét vagy az összeg beküldésével, melletti a legpontosabban megküldetnek.

Kimerítő árjegyzékek ingyen.

Am 13-ten December l. J. als am zweiten Licitationstermin Vormittag um 9 Uhr werden in der Kanzlei des Herrn k. Notars Dobay die nach Andreas und Maria Stefan hinterbliebenen nebeneinander stehenden Häuser Nr. 157 und 158 in der Ungargasse — geschätzt auf 4560 Gulden, auch unter diesen Schätzungswerth an den Meistbietenden verkauft. Vadum 450 fl. 199 1-2

Die ersten, echten, heilbringenden Johann Hoff'schen Malz-Beitragungs-Präparate sind mit der für die k. k. österr.-ung. Staaten eingetragenen Schutzmarke versehen. (Bildnis des Gründers Johann Hoff, Malz-Lieferant und Kindererzieher 44-mal ausgezeichnet. — Geschäftsgründung 1847.)

Leben u. Gesundheit wieder erhalten.
Wien, den 1. März 1878.
Herrn Johann Hoff in Wien.
Ich bitte ich, mich um 13 Malchen Johann Hoff'schen Malz-Beitragungs-Präparates und 3 Beutel in blauem Papier verpackter **Wahl-Beitragungs-Präparate**, da die Dame, für welche diese Wahl-Beitragungs-Präparate bestimmt sind, factisch ohne dieses nicht leben kann oder keinen einzigen gesunden Tag ohne dieses hätte.
Mit aller Achtung **A. Borghetti.**

An die k. k. Hof-Malz-Präparaten-Fabrik des k. k. Rathes und Hoflieferanten der meisten Souveräne Europas, Herrn Johann Hoff, Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes mit der Krone, Ritter hoher preuss. und österr. Orden in Wien, Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.
Wien, den 26. August 1878.
Herrn Johann Hoff, Wien.
Bitte ergebenst um eine abermalige Sendung Ihrer vorzüglichen Malz-Präparate als Giftumittel für meine Kinder und ihre Brüder, die durch die vorerwähnte Krankheit sehr gelitten haben und sich durch Ihre Malz-Präparate wieder hergestellt haben. Ich bitte Sie, die Sendung so bald als möglich zu senden, da die Kinder sehr krank sind und ich sehr besorgt bin.
Mit Hochachtung **Anton Károlyi.**
Steinfelsen-Hauptverleiher der f. k. priv. Donau-Dampfschiffahrt-Gesellschaft.
Wien, den 31. August 1878.

In Eperies zu beziehen bei:
Josef v. Makowiczky.

Die ersten, echten, heilbringenden Johann Hoff'schen Wahl-Beitragungs-Präparate sind in blauem Papier verpackt und 44-mal ausgezeichnet während des 30-jährigen Bestehens. 187 4-8